

JŪLIUSA FOGTLI DARBU IZSTĀDE "ŠVEICES IMPRESIONISMA VĒSTNESIS"

Datums: 16.11.2018 - 13.01.2019

Norises vieta: Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, Mihaila iela 3, Daugavpils

JŪLIUSS FOGTLI (1879-1944)

Izcilā šveiciešu ainavista un portretista atkārtota atklāšana.

Jūliuss Fogtli ir dzimis 1879. gada martā Maltersā, Šveices rietumos. Apguvus dekoratīvā gleznotāja amatu Bāzeles amatniecības vidusskolā, turpat Bāzelē guvis pirmo amata praksi. Studējis arī Tēlotājmākslas akadēmijā Minhenē. Tur viņā modās interese par ainavu glezniecību un aizraušānās ar franču

impresionisma meistariem, jo īpaši Sezānu.

Par mākslinieciski augstvērtīgāko Jūliusa Fogtli daiļrades šķautni mākslas kritiķi vairākkārt atzinuši tieši ainavu glezniecību. Viņš negleznoja nedz kalnu smailes, nedz ledājus vai varenas aizas. Šajā ziņā mākslinieka daiļrade it kā izkritī no Šveices žanra glezniecības kopējā konteksta.

No vienas puses, viņa darbos ar ziedu motīviem jūtama impresionisma ietekme, ar kuru viņš saskārās mācekļa gados Minhenē. No otras puses, gleznotāju neapšaubāmi apbur dzimtā apvidus augu krāšņums. Bīles apkaimē ir slavēta ar savu Provansas vai Vidusjūras reģionam raksturīgo veģētāciju.

Tikpat meistarīgi veidota ir viņa 1933. gadā gleznotā Florences pilsētas ainava. Pacilātību un teju maģisku šarmu tai piešķir klasisko ēku un tiltu atspulgi Arno upes ūdeņos.

1927. gadā Fogtli radīja meistardarbu, kurš, uzlūkots no attāluma, atgādina Rembranta rātskungu gleznojumu. Tajā mākslinieks attēlots galvenā būvuzrauga lomā kopā ar vēl deviņiem Bīles pilsētas domes locekļiem. Visiem Jūliusa Fogtli gleznotajiem personu portretiem raksturīga izteikti individuālas iezīmes un īpašības. Tie ir īpatni. Starp vēlākā daiļrades posma spilgtākajiem darbiem, kas gleznoti zem smagu slimību sloga, izceļami četri tā dēvēto spahiju portreti. Spahiji bija kareivji no Francijas kolonijām Āfrikā, kuri nonāca vācu gūstā, kad Franciju okupēja Hitlera armija. Dažiem izdevās aizbēgt un nonākt Šveices rietumos. Jūliuss Fogtli piešķir afrikāņu kara bēgļiem ļoti izteiksmīgus vaibstus, kā arī dāvā tiem cieņu, lepnumu un gribasspēku, ietērptot tos sarkanās drānās. Visticamāk tie ir pēdējie Jūliusa Fogtli radītie darbi.

Fogtli gleznieciskais mantojums glabājās viņa pēcnācēju privātkolekcijā, paliekot tikpat kā nezināms plašākai publikai. Atskaitot atsevišķas izstādes Šveicē, līdz šim vērienīgākā mākslinieka darbu ekspozīcija ar 32 gleznām bija skatāma Dunāna mākslas muzejā Kuņminā, Ķīnā, no 2017. gada 16. decembra līdz 2018. gada 25. janvārim.

Šī valstiski nozīmīgā un epohālā ainavista un portretista atkārtota atklāšana un viņa darbu nonākšana starptautiskajā mākslas tirgū ir uzskatāma par lielu veiksmi, kas ir nozīmīga ne tikai Šveices mākslas vēsturei, bet arī mākslas kolekcionāriem visā pasaulē

Plašāka informācija: Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, www.rothkocenter.com